

Wytyczne do tworzenia programu studiów

Niniejszy dokument powstał na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1861) z późniejszymi zmianami. Dokument ten zawiera pełne informacje dotyczące:

- przebiegu procesu tworzenia programu studiów w PUZ we Włocławku;
- opisu warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
- niezbędnej dokumentacji potwierdzającej podejmowane działania;
- wskazania osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Programy studiów konsultowane są z Instytutowymi/ Zakładowymi Komisjami ds. Jakości Kształcenia oraz Zakładowymi Radami Ekspertów.

Na program studiów składają się:

1. Plan studiów (siatka przedmiotów) - załącznik nr 1/ załącznik nr 1a*.
2. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się - załącznik nr 2.
3. Efekty uczenia się - załącznik nr 3.
4. Matryca pokrycia efektów uczenia się – załącznik nr 4 (dołączany do programu w postaci zapisu na płycie CD).
5. Opisy przedmiotów – załącznik nr 5/załącznik nr 5a*.
6. Opis sposobów weryfikacji efektów uczenia się– załącznik nr 6.

Plan studiów (siatka studiów) dla danego cyklu kształcenia i określonego kierunku jest to wykaz przedmiotów:

- a) z podziałem na semestry,
- b) ze wskazaniem formy zajęć w ramach każdego przedmiotu (wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, warsztaty, projekty, seminarium, proseminarium, praktyka zawodowa, zajęcia praktyczne, zajęcia bez udziału nauczyciela, konwersatorium) wraz z przypisaną:

*dla kierunku pielęgniarstwo

- liczbą godzin dydaktycznych (godzina = 45 minut) dla każdej formy zajęć;
- formą zaliczenia zajęć (egzamin, zaliczenie z oceną/bez oceny);
- liczbą punktów ECTS dla każdej z podanych form zajęć

Przy tworzeniu planu studiów należy pamiętać, że:

1. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów wynosi co najmniej:
  - a) 180 – dla studiów 6-semesteralnych pierwszego stopnia;
  - b) 210 – dla studiów 7-semesteralnych inżynierskich pierwszego stopnia;
  - c) 240 – dla studiów 8-semesteralnych inżynierskich pierwszego stopnia;
  - d) 90 – w przypadku studiów drugiego stopnia;
  - e) 300 – w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów.
2. W każdym semestrze student musi uzyskać minimum 30 punktów ECTS.
3. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich obowiązuje 60 godzin zajęć wychowania fizycznego w postaci aktywnych form zajęć w układzie: 30 godzin w semestrze pierwszym i 30 godzin w semestrze drugim. Przedmiotowi temu nie przypisuje się punktów ECTS. Na kierunku Pielęgniarstwo zgodnie z zasadami określonymi w standardach kształcenia.
4. Programy studiów uwzględniają efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego realizowanego w formie lektoratów języków obcych:
  - a) na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich:
    - na kierunkach z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych: w wymiarze 120 godzin (po 30 godzin w semestrach 2-5), co odpowiada 7 punktom ECTS;
    - na kierunkach inżynierskich: w wymiarze 150 godzin (po 30 godzin w semestrach 2-6), co odpowiada 8 punktom ECTS;
    - na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych;
  - b) na studiach drugiego stopnia: w wymiarze 60 godzin (po 30 godzin w dwóch semestrach), co odpowiada 4 punktom ECTS. Na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych.
5. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich uwzględnia się efekty uczenia się w zakresie przedmiotów:
  - a) **Ochrona własności intelektualnej** – realizowany w drugim semestrze w wymiarze 10 godzin wykładu międzykierunkowego, co odpowiada 1 punktowi ECTS.

Przedmiotu nie realizuje się na kierunku Pielęgniarstwo oraz Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

b) Technologia informacyjna – realizowany w pierwszym semestrze w wymiarze co najmniej 30 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, co odpowiada co najmniej 1 punktowi ECTS. Na kierunkach Pielęgniarstwo oraz Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna przedmiot realizowany jest w wymiarze 10 godzin ćwiczeń, bez przypisywania punktów ECTS. Przedmiotu nie realizuje się na kierunku Informatyka.

c) Proseminarium – w wymiarze 8 godzin konwersatorium na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz na jednolitych studiach magisterskich, co odpowiada co najmniej 0,5 punktowi ECTS. Proseminarium odbywa się w semestrze poprzedzającym semestr, w którym realizowane jest seminarium dyplomowe. Przedmiot kończy się zaliczeniem bez oceny. Przedmiotu nie realizuje się na kierunku Pielęgniarstwo.

d) Warsztaty związane z zapewnieniem kompetencji społeczno-zawodowych realizowane obligatoryjnie i fakultatywnie.

Obligatoryjne warsztaty związane z zapewnieniem kompetencji społeczno-zawodowych realizowane w wymiarze 15 godzin, co odpowiada co najmniej 1 punktowi ECTS, odbywają się w ramach przedmiotów:

- **Skuteczne komunikowanie** (pierwszy lub drugi semestr studiów),
- **Zarządzanie karierą zawodową.**

Fakultatywne warsztaty związane z zapewnieniem kompetencji społeczno-zawodowych w wymiarze 15 godzin, co odpowiada 1 punktowi ECTS, do wyboru przez Kierownika zakładu dwóch spośród sześciu niżej wymienionych przedmiotów:

- **Etyka zawodowa,**
- **Planowanie i organizacja czasu pracy,**
- **Zarządzanie stresem,**
- **Własna działalność gospodarcza,**
- **Techniki przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu,**
- **Warsztaty emisji głosu.**

Warsztaty związane z zapewnieniem kompetencji społeczno-zawodowych nie są realizowane na kierunku Pielęgniarstwo.

Uwagi: Ww. warsztaty muszą być poprzedzone wykładem realizującym treści z dziedziny nauk humanistycznych (np. **Podstawy filozofii/Podstawy etyki** lub innym obejmującym ww. treści) oraz z dziedziny nauk społecznych (np. **Podstawy socjologii/ Podstawy psychologii** lub

innym obejmującym ww. treści) w wymiarze co najmniej 15 godzin, co odpowiada co najmniej 1 punktowi ECTS (nie dotyczy kierunków prowadzonych zgodnie ze standardem kształcenia).

6. Programy studiów poszczególnych kierunków konstruowane są tak, by wspólne dla programów różnych kierunków treści były realizowane w ramach przedmiotów międzykierunkowych.

7. Nie mniej niż 30% punktów ECTS, o których mowa w pkt. 1, przypisanych jest w programie studiów do modułów przedmiotów wybieralnych. Należą do nich w szczególności: moduły przedmiotów specjalnościowych i specjalizacyjnych, lektoraty języków obcych, seminarium dyplomowe, praktyki. Na kierunkach realizowanych na podstawie standardów kształcenia obowiązują zasady w nich zawarte.

8. Do programów studiów na wszystkich poziomach zaleca się wprowadzenie przedmiotu realizowanego w języku obcym, stanowiącego przedmiot wybieralny. Przedmiot realizowany jest w IV semestrze w wymiarze co najmniej 15 godzin, co odpowiada 1 pkt. ECTS. Na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych.

9. Więcej niż 50% punktów ECTS, o których mowa w pkt. 1, przypisanych jest w programie studiów do modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

10. Łączna liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie może być większa niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS określonej w programie studiów. Na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych.

11. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

12. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo.

13. Program studiów musi przewidywać praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej:

- a) 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
- b) 3 miesiące – w przypadku studiów drugiego stopnia,
- c) na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych.

Zakłada się następujący sposób wyceny praktyk:

Rodzaj praktyki	Liczba godzin - prowadzenie dokumentacji, przygotowanie się do praktyki,	Liczba godzin - praktyka	Łączna liczba godzin	Łączna liczba punktów ECTS
Praktyka 3 miesięczna	20	480	500	20
Praktyka 6 miesięczna	40	960	1000	40

Realizacja praktyk zawodowych powinna rozpocząć się nie wcześniej niż po I semestrze studiów. Na kierunkach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia według zasad w nich zawartych.

1. Do opisu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się dołącza się dodatkowe informacje obejmujące:

- a) szczegółowy opis infrastruktury – sale dydaktyczne, laboratoria i pracownie wraz z opisem sprzętu i wyposażenia; należy udokumentować posiadanie odpowiednio wyposażonych sal, laboratoriów i pracowni od dnia rozpoczęcia zajęć prowadzonych w tych salach, laboratoriach i pracowniach przewidzianych w programie uczenia wymagających tej bazy (np. kopie umów, deklaracje zakupu sprzętu i wyposażenia, planowany kosztorys). Powyższe informacje są uaktualniane corocznie do 30 września przez Dział Gospodarczy, a następnie przekazywane do Działu nauczania,
- b) informacje dotyczące dostępu do biblioteki wyposażonej w zalecaną dla kierunku literaturę oraz do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Powyższe informacje są uaktualniane corocznie do 30 września przez Dyrektora Biblioteki, a następnie przekazywane do Działu nauczania.

2. Harmonogram prac związanych z opracowaniem programu studiów stanowi załącznik nr 7.

3. Dokumenty wymagające zatwierdzenia przez Senat PUZ we Włocławku:

- plany studiów (siatki) – załącznik nr 1, załącznik nr 1a,
- opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się – załącznik nr 2,
- efekty uczenia się dla kierunku – załącznik nr 3,
- matryca pokrycia efektów uczenia się – załącznik nr 4.